

(fravigelse af krav om at begivenheden skal være sket i her i landet) og § 64, stk. 2, (fravigelse af krav om dansk statsborgerskab) oparbejdet en stor viden i form af fortilfælde og andet principielt materiale.

Med forslaget skal Arbejdsskadestyrelsen i fremtiden selv foretage disse undersøgelser. Der vil fortsat blive trukket på den opbyggede vidensopsamling.

I forbindelse med forslaget om Erstatningsrådets nedlæggelse foreslås det endvidere at ophæve lovens bestemmelser i afsnit III (§§ 44-48) om godtgørelse for lidelse og tort i anledning af frihedsberøvelse m.v., i afsnit IV (§§ 49-55) om erstatning for tingsskade og i afsnit V (§§ 56-57) om støtte til påbegyndelse eller fortsættelse af virksomhed eller uddannelse samt til genoprettelse af særlige tab. Bestemmelserne, hvorefter Erstatningsrådet er afgørelsesmyndighed, har kun været anvendt i årene lige efter krigen.

2. Frihedsfondens ophør

Som følge af, at Frihedsfonden er ophørt med sin virksomhed den 1. juli 1996, fremsættes der forslag om ophævelse af § 39 i lov om erstatning til besættelsestidens ofre. Efter denne bestemmelse indbetales en hædersgave til Frihedsfonden, hvis de efterladte, som har ansøgt om hædersgaven, er afgået ved døden på tidspunktet for hædersgavens udbetaling.

I praksis har bestemmelsen efter aftale med Frihedsfonden ikke fundet anvendelse gennem de seneste år.

Frihedsfonden blev den 31. maj 1945 indstiftet af Danmarks Frihedsråd med det formål at hjælpe dem, der gennem deres deltagelse i Danmarks Frihedskamp var skadelidt, havde mistet en forsørger eller havde lidt økonomisk tab i øvrigt.

Midlerne blev fremskaffet dels ved, at fonden overtog Frihedsrådets kassebeholdning, dels ved indsamlinger, hvor en række fonde, virksomheder og ikke mindst private bidrog. Herudover er der gennem en årrække fra staten ydet et årligt tilskud til fondens drift. Dette tilskud skal bl.a. ses i forbindelse med, at Frihedsfonden har ydet en betydningsfuld indsats med at fremskaffe oplysninger til brug for behandlingen af sager efter lov om erstatning til besættelsestidens ofre.

Man havde oprindeligt forestillet sig, at fonden skulle fungere i en kortvarig periode på omkring 5 år, men der viste sig snart så mange arbejdsopgaver, at man måtte forlænge fondens levetid. Arbejdsopgaverne er nu efter 50-året for Danmarks befrielse ved at være løst. Det blev derfor på et bestyrelsesmøde den 1. december 1995 enstemmigt besluttet, at Frihedsfonden skulle indstille sin virksomhed den 1. juli 1996.

3. Ligestilling og ligebehandling af kønnene

For at bringe lov om erstatning til besættelsestidens ofre i overensstemmelse med lovgivningen om ligestilling og ligebehandling af kønnene, foreslås det at ændre loven således, at enker og enkemænd ligestilles med hensyn til forsørgertabserstatning og hædersgave.

Reglerne om forsørgertabserstatning har været gældende siden lovens vedtagelse i 1945 og bygger således på forsørgelsesforholdene for 50 år siden.

Ved en erstatningsberettiget persons død, tilkommer der således en enke en rente på 50 pct. af afdødes årsløn, hvis ægteskabet har bestået i de sidste 5 år før dødsfaldet. En enkemand har derimod kun ret til erstatning, hvis hans afdøde hustru regelmæssigt og i væsentlig omfang deltog i familiens erhvervsarbejde.

Forarbejderne til loven henviser til den tilsvarende bestemmelse i den dagældende ulykkesforsikringslov. Ud fra den praksis, der dannede sig efter ulykkesforsikringsloven, er der ved vurdering af spørgsmålet om forsørgertabserstatning efter lov om erstatning til besættelsestidens ofre forudsat, at mindst 1/4 af familiens samlede erhvervsindtægt skulle hidrøre fra den afdøde hustrus erhvervsarbejde, for at enkemanden kunne få forsørgertabserstatning.

Med forslaget vil enkemænd få samme adgang til erstatning for tab af forsørger, som enker har efter de gældende regler. Ligeledes vil de med forslaget opnå samme ret til at få tillagt hædersgave.

Ændringen medfører herudover, at registrerede partnere fremtidigt vil kunne opnå status som efterladte og dermed opnå ret til forsørgertabserstatning og hædersgave på lige fod med efterladte ægtefæller.

På grund af anvendelse af kønsangivelse i bestemmelser om erstatning og hædersgave til efterladte i lov om erstatning til besættelsestidens ofre, har registrerede partnere ikke tidligere kunne opnå ret til forsørgertabserstatning m.v., idet det i lov nr. 372 af 7. juni 1989 om registrerede partnerskaber § 4, stk. 3, er fastsat, at bestemmelser i dansk lovgivning, der indeholder regler om den ene part i et ægteskab bestemt ved dennes køn, ikke finder anvendelse på registrerede partnerskaber.

Administrative og økonomiske konsekvenser af lovforslaget

Økonomiske konsekvenser

Lovforslagets § 1, nr. 6, 12 og 13, om ligestilling mellem enker og enkemænd medfører en øget udgift til forsørgertabserstatning og hædersgaver som konsekvens af, at enkemænd og efterladte registrerede